

Lovforslag nr. L 137. Fremsat den 9. december 1998 af erhvervsministeren (Pia Gjellerup)

Forslag

til

Lov om Forbrugerinformationen

Formål

§ 1. Der oprettes en selvejende institution kaldet Forbrugerinformationen, som har til formål at drive uvildig forbrugeroplysning.

Stk. 2. Forbrugerinformationen skal gennem egne undersøgelser og ved indsamling og bearbejdelse af viden om forbrugerrelevante forhold formidle information til forbrugerne, som giver dem et bedre grundlag for køb, anvendelse og bortskaffelse af varer og tjenesteydelser m.v.

Ledelse

§ 2. Forbrugerinformationen ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse.

Stk. 2. Erhvervsministeren udpeger 34 medlemmer samt en formand, jf. stk. 4, til Forbrugerinformationens repræsentantskab. Fem medlemmer udpeges efter indstilling fra forbrugerorganisationer, tre medlemmer udpeges efter indstilling fra Forbrugerrådet, tre medlemmer udpeges efter indstilling fra organisationer med forbrugeroplysningsformål, fire medlemmer udpeges efter indstilling fra faglige forbund, fire medlemmer udpeges efter indstilling fra oplysningsforbund, syv medlemmer udpeges efter indstilling fra paraplyorganisationer, og syv medlemmer udpeges efter indstilling fra ministerier med forbrugeroplysningsopgaver. Antallet af organisationer og ministerier i førnævnte grupper fastsættes i vedtægterne, jf. § 3.

Stk. 3. Repræsentantskabets medlemmer udpeges for en periode op til 4 år. Repræsentantskabets medlemmer kan genudpeges.

Stk. 4. Bestyrelsen består af 12 medlemmer. Formanden udpeges af erhvervsministeren. Formanden er tillige medlem af og formand for re-

præsentantskabet. Syv medlemmer vælges af og blandt medlemmer af repræsentantskabet, som repræsenterer organisationerne. To medlemmer udpeges af erhvervsministeren blandt medlemmerne af repræsentantskabet, som repræsenterer ministerier med forbrugeroplysningsopgaver. To medlemmer vælges af institutionens medarbejdere.

Stk. 5. Bestyrelsens medlemmer udpeges for en periode op til 4 år. Et bestyrelsesmedlem kan genudpeges.

Stk. 6. Bestyrelsen ansætter Forbrugerinformationens daglige ledelse.

Vedtægter

§ 3. Repræsentantskabet fastsætter Forbrugerinformationens vedtægter, som skal godkendes af erhvervsministeren. Vedtægterne kan ændres med tre fjerdedeles flertal og kræver ministerens godkendelse.

Stk. 2. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Økonomi, regnskab, revision, årsberetning og personale

§ 4. Der ydes et statsligt tilskud til Forbrugerinformationen, som fastsættes på de årlige finanslove. Forbrugerinformationen kan tillige oppebære indtægter ved salg af informationsmateriale og ydelse af informationsbistand. Forbrugerinformationen kan modtage gaver og søge offentlige og private tilskud.

Stk. 2. Forbrugerinformationen aflægger regnskab efter reglerne i årsregnskabsloven. Regnskabsåret følger kalenderåret.

F. t. Lov om Forbrugerinformationen

Stk. 3. I forbindelse med det statslige tilskud indgås aftale mellem Forbrugerinformationens og erhvervsministeren om tilskuddets anvendelse og de aktivitetsmæssige forudsætninger. I tilknytning til årsregnskabet udarbejdes særskilt beretning om tilskuddets anvendelse og målopfyldelse til erhvervsministeren.

§ 5. De statstjenestemænd, der ved Forbrugerinformationens oprettelse gør tjeneste i Forbrugerstyrelsen, er i forbindelse med Forbrugerinformationens overtagelse af dele af Forbrugerstyrelsens arbejdsopgaver forpligtede til at lade sig udlåne til Forbrugerinformationens. De pågældende tjenestemænd bevarer under udlånet deres ansættelsesforhold til staten.

Stk. 2. Forbrugerinformationens tilbyder de i stk. 1 nævnte tjenestemænd overgang til ansættelse i Forbrugerinformationens.

Stk. 3. Til de tjenestemænd, som ikke ønsker at overgå til ansættelse efter stk. 2, udbetaler staten løn m.v. og afholder udgifter til pension i overensstemmelse med reglerne i tjenestemandsløvgivningen.

Stk. 4. Forbrugerinformationens refunderer fra det tidspunkt, hvor de i stk. 1 omhandlede tjenestemænd overgår til tjeneste i Forbrugerinformationens, de lønninger m.v., der udbetales i hen-

hold til stk. 3, og indbetaler løbende pensionsbidrag til staten for den pensionsalder, tjenestemændene optjener fra overgangen. Pensionsbidrag fastsættes af finansministeren.

§ 6. Ved ansættelse af personale skal de for staten gældende løn- og ansættelsesregler følges.

Ophør

§ 7. Ved Forbrugerinformationens ophør tilfalder en eventuel nettoformue statskassen.

Ikrafttræden m.v.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. januar 2000, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens §§ 2 og 3 træder i kraft den 1. april 1999.

Stk. 3. Erhvervsministeren fastsætter midlertidige vedtægter for Forbrugerinformationens med henblik på konstitution af dens bestyrelse og repræsentantskab. Disse vedtægter erstattes af repræsentantskabet i overensstemmelse med § 3, stk. 1, 1. pkt.

Stk. 4. Lov om Statens Husholdningsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 232 af 13. april 1988, ophæves med virkning fra den 1. januar 2000.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets indhold

Ved forespørgselsdebatten i Folketinget den 30. april 1997 om forbrugerpolitik fremlagde regeringen et oplæg til en ny forbrugerpolitisk strategi. Et hovedelement i strategien er en opprioritering af forbrugeroplysningsindsatsen.

Som et led i gennemførelsen af denne strategi fremsatte regeringen den 4. februar 1998 forslag til lov om Center for Forbrugerinformation (L 173, FT 1997-98, Tillæg A, sp. 3321).

Lovforslaget indebar oprettelsen af en selvejende Forbrugerinformation til koordinering af forbrugeroplysning og forbrugerpolitik kaldet Center for Forbrugerinformation.

Lovforslaget L 173 (FT 1997-98, 1. saml., sp. 4201) blev drøftet i Folketinget umiddelbart før folketingsvalget i foråret 1998, men opnåede ikke vedtagelse.

På baggrund af drøftelserne under Folketingets første behandling af L 173 har regeringen underkastet forslaget en fornyet vurdering og har i lyset af de fremkomne kommentarer foretaget ændringer i principperne for sammensætningen af Forbrugerinformationens repræsentantskab samt i dens bevillingsmæssige status med henblik på yderligere at sikre Forbrugerinformationens uafhængighed. Samtidig er institutionens navn ændret til det mere direkte »Forbrugerinformation«.

Den generelle forbrugeroplysning har hidtil været udført af Statens Husholdningsråd og Forbrugerrådet.

Med den løbende teknologiske udvikling er flere komplicerede produkter kommet på markedet, og erhvervslivets markedsføring er blevet mere avanceret. I takt hermed har andre myndigheder og organisationer sat flere kræfter ind på at levere oplysning til forbrugerne på deres specielle felter.

»Lov om Statens Husholdningsråd«, Lov nr. 178 af 29. april 1960, blev senest ændret markant i 1960.

Statens Husholdningsråd er i dag sammensat af en række husholdningsfaglige organisationer og organi-

sationer med rod i danske landbrugsorganisationer, og rådets arbejdsfelt er tæt knyttet til husholdningen.

Lovforslaget indebærer en modernisering af den statslige informationsindsats, der tager hensyn til moderne forbrugeres behov, og hvor fokus flyttes fra husholdning over til det markedsbestemte forbrug. Endvidere får sammensætningen af Forbrugerinformationens repræsentantskab en bedre sammenhæng med de forbrugerpolitiske interesser.

Dansk forbrugerinformation er i dag karakteriseret ved høj faglig kvalitet. Fx giver Forbrugerstyrelsen, Forbrugerrådet, Miljøstyrelsen, Energistyrelsen og Veterinær- og Fødevarerdirektoratet information til forbrugerne af høj standard. Det er vigtigt, at denne direkte form for forbrugerinformation videreføres.

De forskellige kilder til forbrugeroplysning kan imidlertid gøre det samlede udbud af informationer svært at overskue for forbrugerne, og det kan gøre det sværere at nå helt ud til den enkelte forbruger.

Det foreslås derfor, at der oprettes en ny selvejende institution til at formidle information, kaldet Forbrugerinformation, der kan give forbrugerne bedre grundlag for køb, anvendelse og bortskaffelse af varer og tjenesteydelser.

Statens Husholdningsråd og Forbrugerrådet er to organisationer, der hver for sig driver forbrugeroplysningsvirksomhed. Forslaget indebærer, at Statens Husholdningsråds oplysningsaktiviteter og en del af Forbrugerrådets oplysningsaktiviteter lægges ind i Forbrugerinformation.

Fx er det hensigten, at Forbrugerinformation skal udgive et magasin, der erstatter både Råd og Resultater, der udgives af Statens Husholdningsråd, samt TÆNK, der udgives af Forbrugerrådet. Et nyt forbrugermagasin vil naturligt erstatte og udbygge de to blades samlede oplysningsdel, tilvejebragt af Forbrugerinformation, og dertil indeholde artikler og kommentarer med forbrugerpolitiske synspunkter og holdninger, som fremkommer fra fx Forbrugerrådet. Derved vil ressourcerne i den samlede forbrugeroplysning blive anvendt på en sådan måde, at forbrugeroplysningen kan gøres både mere omfattende, slagkraftig og læsevenlig.

Det skal naturligvis fremgå klart af artikler med forbrugerpolitiske synspunkter, hvilken afsender disse har. Ved udgivelsen af et sådant magasin øges gennemsigtheden i forbrugerspørgsmål for den enkelte forbruger, og denne bliver i stand til at træffe bedre beslutninger om køb og anvendelse af varer og tjenesteydelser m.v.

Forbrugerinformationens afholder hvert år et åbent debatforum, hvor alle interesserede parter får lejlighed til at fremkomme med deres synspunkter. På denne måde opnår Forbrugerinformationens viden om, hvilke emner der rører sig i Forbrugerinformationens omgivelser, og det vil derfor udgøre et vigtigt fundament for Forbrugerinformationens hensigtsmæssige varetagelse af sine opgaver.

Den informationsvirksomhed, som varetages af andre offentlige myndigheder, skal ikke omfattes af Forbrugerinformationens virksomhed. Derimod skal Forbrugerinformationens samarbejde med disse myndigheder og kunne supplere med professionel informationsformidling, fx hvor myndighederne ønsker at give en bredere eller mere overordnet information. I det omfang, der er behov for tværgående informationskampagner, fx om spørgsmål der dækkes af flere offentlige myndigheder, er det en mulighed, at Forbrugerinformationens varetager informationsopgaven mod betaling.

Der er behov for en bedre koordinering af forbrugerinformationens. Det er fortsat vigtigt, at eksperter og myndigheder bidrager med forbrugerinformation på de enkelte faglige områder. Samtidig er der brug for at samarbejde på tværs, for at informationen kan komme helt ud til forbrugerne. Det er vigtigt at fastholde, at informationen skal bygge på det bedst mulige vidensgrundlag, være troværdig og letforståelig. I det omfang, Forbrugerinformationens påtager sig formidlingsopgaver fra andre myndigheder, skal den sikre sig, at den information, der videreformidles, er uvildig og på et højt fagligt niveau. Endvidere skal Forbrugerinformationens vejlede forbrugerne om, hvor de kan få svar på spørgsmål, som Forbrugerinformationens ikke fagligt selv er i stand til at oplyse om.

Forbrugerinformationens informations- og undersøgelsesvirksomhed skal være uafhængig af erhvervs-hensyn og af specifikke politiske interesser. Informationen skal være objektiv og troværdig. Forbrugerinformationens information skal være aktuel, markedsorienteret, anvendelig, baseret på efterprøvet viden og baseret på efterspørgslen, dvs. forbrugernes behov for information.

Forbrugerinformationens har mulighed for at supplere forbrugerinformationens med videregivelse af

forbrugerpolitiske synspunkter under forudsætning af, at de klart og tydeligt holdes adskilt fra den uvildige information, og det klart fremgår, hvem der er ansvarlig for de pågældende synspunkter.

Forbrugerinformationens information skal rette sig mod en bred målgruppe af forbrugere, den skal være let tilgængelig og økonomisk overkommelig. Forbrugerinformationens bestyrelse og direktion afgør i samarbejde, hvorledes og i hvilken form informationen skal videregives til forbrugerne.

Prioriteringen af Forbrugerinformationens opgaver skal søge at tilfredsstille såvel forbrugernes efterspørgsel som det offentliges ønsker om forbrugeroplysning.

Forbrugerinformationens styrke skal være den brede information, der når ud til en stor kreds af forbrugere. Forbrugerinformationens formidling vil kunne ske i samarbejde fx med regionale forbrugerkonsulenter eller lokale forbrugergrupper. Informationsvirksomheden skal bygge på en høj faglig ekspertise inden for formidling og kommunikation.

Forbrugerinformationens skal tage udgangspunkt i den informationsvirksomhed, der i dag foregår i Statens Husholdningsråds og Forbrugerrådets regi. Lov om Statens Husholdningsråd ophæves derfor samtidig med denne lovs ikrafttræden.

Det er samtidig hensigten, at Forbrugerinformationens skal formidle information, som indhentes fra andre myndigheder, laboratorier, analyseinstitutter m.v. efter aftale og i samarbejde med disse. I det omfang Forbrugerinformationens har behov for at indhente oplysninger, som andre offentlige myndigheder er i besiddelse af, forudsættes disse at blive stillet til rådighed for Forbrugerinformationens i overensstemmelse med forvaltningslovens regler. De undersøgelser og test, som Forbrugerinformationens skal formidle, skal således bygge på materiale tilvejebragt af egne medarbejdere, myndigheder, forskningsinstitutioner samt egne og eksterne laboratorier i Danmark og i udlandet. Det skal fortsat være eksperterne, der indestår for oplysningernes rigtighed.

Forbrugerinformationens kan udover den hidtidige oplysningsindsats imødekomme forbrugernes behov for oplysninger om etiske forhold, menneskerettigheder, sociale forhold, miljøspørgsmål og lignende, der kan have betydning for den bevidste forbruger.

Som led i informationsarbejdet, herunder i et forbrugermagasin udgivet af Forbrugerinformationens, er det naturligt udover undersøgelser og test samt anden uvildig oplysning også at videregive forbrugerpolitiske synspunkter og holdninger, eksempelvis for at sætte resultaterne af en prisundersøgelse ind i et større

perspektiv. Dette vil være muligt under forudsætning af, at denne del holdes klart adskilt fra den uvildige forbrugerinformation, og det klart fremgår, hvem der er ansvarlig for disse synspunkter. Der udgives i dag to blade med forbrugeroplysende indhold. »Råd og Resultater« fra Statens Husholdningsråd og »TÆNK« fra Forbrugerrådet. Et nyt forbrugermagasin vil naturligt erstatte og udbygge de to blades samlede oplysningsdel, tilvejebragt af Forbrugerinformation, og dertil indeholde artikler og kommentarer med forbrugerpolitiske synspunkter og holdninger, som fremkommer fra Forbrugerrådet. Derved vil ressourcerne i den samlede forbrugeroplysning blive anvendt på en sådan måde, at forbrugeroplysningen kan gøres både mere omfattende, slagkraftig og læsevenlig.

Forbrugerinformationens overordnede prioritering af opgaver og principperne for, hvorledes forbrugerpolitiske synspunkter skal inddrages i Forbrugerinformationens informationsmateriale, fastsættes af repræsentantskabet. Repræsentantskabet sammensættes af repræsentanter for organisationer, der har tilknytning til forbrugerområdet i bred forstand, samt relevante sektorministerier.

2. Administrative og økonomiske konsekvenser

Statens Husholdningsråds organisationer indgår i udpegningen til Forbrugerinformationens repræsentantskab, hvorfor rådet nedlægges ved ophævelse af lov om Statens Husholdningsråd. Forbrugerstyrelsens laboratorier og informationsafdeling overføres til Forbrugerinformation. Der budgetteres med 50 årsværk svarende til ca. 15 mill. kr., hvoraf ca. 45 årsværk overføres fra Forbrugerstyrelsen. Det årlige statslige tilskud skønnes at beløbe sig til ca. 25 mill. kr. og ca. 8 mill. kr. til etableringsudgifter i det første år. Tilskuddet vil blive optaget på forslag til tillægsbevillingslov for 1999 og vil blive afholdt inden for Erhvervsministeriets rammer.

3. Erhvervsøkonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for virksomhederne

En bedre, markedsorienteret forbrugerinformation vil medvirke til at øge den kvalitetsbetonede efterspørgsel, øge gennemsigtigheden og bidrage til en forbedret konkurrenceevne. Det vil samtidig være en fordel for erhvervslivet, at den generelle forbrugerinformation samles ét sted, idet det vil være lettere for

erhvervslivet kun at skulle forholde sig til én informationskilde.

4. Miljø

Forslaget har ingen direkte indvirkning på miljøet, men det forventes, at Forbrugerinformationens informationsvirksomhed vil bidrage til et mere miljørigtigt forbrug.

5. Forhold til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

6. Høring

Lovforslaget sendes samtidig med fremsættelsen i høring hos Forskningsministeriet, Miljø- og Energi ministeriet, Sundhedsministeriet, Fødevareministeriet, Justitsministeriet, Undervisningsministeriet, Boligministeriet, Trafikministeriet, Kulturministeriet, Økonomiministeriet, Finansministeriet, Forbrugerrådet, Statens Husholdningsråd, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdernes Oplysningsforbund, Danmarks Lærereforening, Danmarks Aktive Forbrugere, Dansk Kvindesamfund, Dansk Familielandbrug, Familieudvalget, Danske Kvinders Nationalråd, Danske Studerendes Fællesråd, DDH Foreningen af Aktive Kvinder, De Samvirkende Invalideorganisationer, De Danske Landboforeninger, Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler, Specialkursus i husholdning ved Aarhus Universitet, Ernærings- og Husholdningsøkonomforeningen, Familie og Samfund, FDB's Forbruger- og Oplysningsudvalg, Forbundet af Offentligt Ansatte, Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Grønne Familiers Landssekretariat, Hjemkundskabslærerforeningen, Kvindeligt Arbejderforbund, Landsforeningen Økologisk Jordbrug (LØJ), Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Lejernes Landsorganisation, Liberalt Oplysningsforbund, Eldremobiliseringen, Teknisk Landsforbund, Økonomaforeningen, Forbrugerklagenævnet, forretningsudvalget, Forbrugerbudsmændene, Kommunernes Landsforening, Amdsrådsforeningen, Dansk Varefakta Nævn, Dansk Industri, Dansk Handel & Service, Finansrådet, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, Handelskammeret, S.P.T. Brancheforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Håndværksrådet, Landbrugsrådet, Realkreditrådet, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Advokatrådet, Liberale Erhvervsråd og Rigsrevisionen.

7. Skema over lovforslagets konsekvenser

Vurdering af konsekvenser for lovforslag

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Neutral	Neutral
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget kan bidrage til en mere kvalitetsbetonet efterspørgsel, øget gennemsigtighed og bidrage til en forbedret konkurrenceevne.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Forslaget kan indirekte bidrage til et mere miljørigtigt forbrug.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	Ingen

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen fastlægger Forbrugerinformationens vigtigste formål og status som en offentlig institution.

Det er et grundlæggende krav til forbrugeroplysning, at den ikke er påvirket af bestemte økonomiske, erhvervmæssige eller politiske interesser. Derfor oprettes et særligt forvaltningssubjekt i form af en selvstændig institution, der ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse, jf. lovforslagets § 2. Denne organisationsform er beskrevet nærmere i »Fonde med offentlig interesse«, Finansministeriet sept. 1998, side 22 ff.

Forbrugerne kan ikke have fuld tillid til forbrugeroplysning, som er under indflydelse af særinteresser, det være sig politiske eller økonomiske.

Idealet for forbrugerinformation er, at grundlaget for den er værdineutralt, og dermed overlader det til den enkelte forbruger at træffe sit valg på grundlag af fuldstændige og relevante oplysninger.

Dette er præciseret i stk. 1, ved udtrykket »uvildig«.

Forbrugerinformation kan ved siden af formidlingen af informationen videregive forbrugerpolitiske holdninger fra fx Forbrugerrådet, når Forbrugerrådet står som tydelig afsender heraf.

I stk. 2 er angivet, hvilke midler Forbrugerinformation skal anvende, og det fremhæves, at dens oplysningsvirksomhed skal være markedsrettet. Dvs., at

oplysningsindsatsen skal rettes mod en styrkelse af forbrugernes aktive markedsunderstøttende og markedsudviklende rolle og herigennem medvirke til opretholdelse af et gennemsigtigt og velfungerende marked, der udvikler sig til gavn for forbrugere, samfund og erhvervsliv inden for miljømæssigt forsvarlige rammer.

Til § 2

Erhvervsministeren fastsætter midlertidige vedtægter, som konstituerer Forbrugerinformation. Af disse vedtægter fremgår, hvilke organisationer og ministerier der skal indgå i Forbrugerinformationens repræsentantskab, jf. § 8, stk. 3.

Det er hensigten, at repræsentantskabet skal bestå af i alt 33 medlemmer samt en formand og sammensættes bredt med medlemmer fra organisationer med interesse i forbrugeroplysning samt en række ministerier med forbrugeroplysningsopgaver, fx Erhvervsministeriet, Sundhedsministeriet, Miljø- og Energiministeriet og Fødevareministeriet. Denne sammensætning er valgt for at give Forbrugerinformation den bedst mulige betingelser for at kunne yde forbrugerne en samlet, styrket og koordineret forbrugerinformationsindsats.

Grupperne, som medlemmerne af repræsentantskabet udvælges fra, er sammensat som følger:

Grupper	Antal pladser i repræsentantskabet
Forbrugerorganisationer	5
Forbrugerrådet	3
Organisationer med forbrugeroplysningsformål	3
Faglige forbund	4 (heraf 1 plads til en repræsentant fra fagligt relevante forbund)
Oplysningsforbund	4 (heraf 1 plads til en repræsentant fra husholdningsuddannelserne)
Paraplyorganisationer	7
Ministerier	7

Såfremt der ikke opnås flertal om indstillingen fra de enkelte grupper, vil ministeren kunne undlade at udpege medlemmer fra den eller de pågældende grupper. Når en gruppe indstiller, vil indstillingen blive fulgt af ministeren.

For at sikre en interessediversion i bestyrelsen - og dermed at også mindretal repræsenteres - skal valget til bestyrelsen af forbrugerrepræsentanterne ske efter en valgmetode, som sikrer dette. Fastlæggelsen af, hvilken valgmetode som skal anvendes, forudsætter en høring af organisationerne i repræsentantskabet. Når valgmetoden er fastlagt, vil den indgå i vedtægterne for Forbrugerinformationens, jf. § 3, stk. 1.

Formanden for bestyrelsen udpeges af erhvervsministeren og forudsættes at være uafhængig og neutral i forhold til specifikke økonomiske, erhvervsmæssige og politiske interesser. Bestyrelsesformanden er tillige formand for repræsentantskabet.

To medlemmer af bestyrelsen udpeges ligeledes af erhvervsministeren blandt de 7 ministeriers repræsentanter i repræsentantskabet.

Medarbejderrepræsentanterne i bestyrelsen vælges efter principperne i bekendtgørelse nr. 942 af 13. september 1993 om medarbejders valg af bestyrelsesmedlemmer i aktieselskaber.

Der er valg til repræsentantskabet og bestyrelsen hvert 4. år. Medlemmerne af repræsentantskabet og bestyrelsen kan genudpeges.

Til § 3

Vedtægterne skal fastlægge retningslinierne for Forbrugerinformationens drift og skal herunder indeholde regler for repræsentantskabets og bestyrelsens kompetencer indbyrdes og i forhold til den daglige ledelse, om valg til bestyrelsen, om antal repræsentanter og fastlægge indstillingsberettigede organisationer og myndigheder m.v.

Erhvervsministeren udarbejder midlertidige vedtægter med henblik på konstitution af Forbrugerinformationens ledende organer, jf. § 8. Disse vedtægter erstattes af repræsentantskabet i overensstemmelse med § 3, stk. 1.

Repræsentantskabet kan med tre fjerdedeles flertal ændre vedtægterne. Ændringer kræver ministerens godkendelse, jf. § 3, stk. 1.

Til § 4

Forbrugerinformationens er et særligt forvaltningsobjekt og vil være omfattet bl.a. af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Der ydes et statsligt tilskud til Forbrugerinformationens. I forbindelse med det årlige statstilskud fastsætter erhvervsministeren betingelserne for tilskuddets anvendelse og forventede resultat (budget og de aktivitetsmæssige forudsætninger). Herunder indgår ligeledes Forbrugerinformationens driftsmæssige budgetter og forudsætninger (fx leje, vedligeholdelse og afskrivninger). I tilknytning til årsregnskabet udarbejdes særskilt beretning om tilskuddets anvendelse og målopfyldelse.

Forbrugerinformationens forventes at oppebære indtægter fra salg af informationsmaterialer m.v. samt fra salg af informationsbistand til offentlige institutioner, som benytter Forbrugerinformationens til forbrugeroplysningsformål. Forbrugerinformationens kan tillige oppebære indtægter i form af gaver og offentlige og private tilskud, såfremt det sker på vilkår, der er forenelige med Forbrugerinformationens forpligtelse til at formidle uvildig information. Det vil sige information, der er uafhængig af bestemte økonomiske, erhvervsmæssige eller politiske interesser.

Rigsrevisionen reviderer Forbrugerinformationens regnskaber i overensstemmelse med Rigsrevisorlovens § 2. I medfør af Rigsrevisorlovens § 9 vil Forbru-

gerinformationen kunne anvende privat revisor efter aftale mellem rigsrevisor og erhvervsministeren.

Til § 5

I forbindelse med Forbrugerinformationens oprettelse overføres en del af Forbrugerstyrelsens arbejdsopgaver til Forbrugerinformationen. Derfor bevarer de statstjenestemænd, der udlånes til Forbrugerinformationen, deres hidtidige ansættelsesmæssige status som statstjenestemænd. De pågældende stillinger opføres fortsat som årsværk i anmærkningerne til finansloven. Forfremmelser – bortset fra advancement, som er naturligt for den pågældende personalekategori – vil dog i intet tilfælde ske på tjenestemandsvilkår, idet tjenestemandstillingerne nedlægges ved ledighed.

De pågældende tjenestemænd er forpligtede til at gøre tjeneste i Forbrugerinformationen, og de har som hidtil pligt til at tåle forandringer i stillingen, jf. tjenestemandslovens § 12.

Bestemmelsen indebærer, at tjenestemændene ikke vil have krav på ventepenge/rådighedsløn eller pension som følge af Forbrugerinformationens overtagelse af dele af Forbrugerstyrelsens arbejdsopgaver.

Efter bestemmelsens stk. 2 skal Forbrugerinformationen til de tjenestemænd, som udlånes til Forbrugerinformationen, fremkomme med tilbud til de enkelte tjenestemænd om overgang til ansættelse i Forbrugerinformationen. Accept af dette tilbud vil indebære, at den pågældende herefter med det efter tjenestemandsloven gældende varsel bringer sin ansættelse som tjenestemand til ophør og indtræder i ansættelsesforhold til Forbrugerinformationen.

Indtil et ansættelsestilbud fra Forbrugerinformationen måtte være accepteret og tjenestemandsansættelsen bragt til ophør, eller hvis ansættelsestilbuddet ikke accepteres, opretholder de pågældende deres ansættelsesforhold til staten, og staten udbetaler fortsat løn m.v. og afholder pension til de pågældende i overensstemmelse med reglerne i tjenestemandsløvgivningen.

Arbejdsopgaverne i Forbrugerinformationen er i al væsentlighed identiske med de opgaver, der i dag varetages i Forbrugerstyrelsens regi.

Som nævnt i bestemmelsens stk. 4 refunderer Forbrugerinformationens staten de lønninger m.v., der ud-

betales i henhold til stk. 3, og indbetaler løbende pensionsbidrag til staten for den pensionsalder, tjenestemændene optjener fra overgangen. Det vil også gælde den rådighedsløn, som statstjenestemænd vil have krav på i tilfælde af afskedigelse på grund af stillingsnedlæggelse, såfremt staten ikke kan anvise de pågældende anden passende stilling.

For de ikke-tjenestemandsansatte medarbejdere, der overgår fra Forbrugerstyrelsen til Forbrugerinformationen, vil bestemmelserne i lov om lønmodtagers retsstilling ved virksomhedsoverdragelser finde umiddelbar anvendelse.

Til § 6

Bestemmelsen fastslår, at de gældende løn- og ansættelsesregler for ansatte i staten skal følges af Forbrugerinformationen til trods for, at Forbrugerinformationen er en selvejende institution, så længe Forbrugerinformationens finansiering hovedsagelig sker gennem et statsligt tilskud.

Til § 7

Forbrugerinformationens ophør kan vedtages ved lov. Såfremt det efter likvidationen viser sig, at aktiverne overstiger passiverne, tilfalder overskuddet statskassen. Det er ikke hensigten, at Forbrugerinformationen i forbindelse med dens drift skal opbygge en formue. Bestemmelsen er medtaget, fordi det, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets administrative konsekvenser, foreslås, at Forbrugerstyrelsens laboratorier overdrages til Forbrugerinformation i forbindelse med lovens vedtagelse, og fordi Forbrugerinformationens modtager et substantielt offentligt tilskud. Denne bestemmelse skal således sikre, at disse værdier, der hidrører fra det offentlige, i tilfælde af Forbrugerinformationens ophør tilfalder statskassen.

Til § 8

Etableringen af Forbrugerinformationens kræver en række forberedelser, hvor det er nødvendigt, at Forbrugerinformationens ledende organer er konstitueret og har et hjemmelsgrundlag for at indgå bindende aftaler, inden Forbrugerinformationens sættes i drift.

Til lovforslag nr. L 137. Skriftlig fremsættelse (9. december 1998)

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om Forbrugerinformationen. (Lovforslag nr. L 137).

Ved forespørgelsesdebatten i Folketinget den 30. april 1997 om forbrugerpolitik fremlagde regeringen sin forbrugerpolitiske strategi. Som led i gennemførelsen af denne strategi fremsatte regeringen den 4. februar 1998 forslag til lov om Center for Forbrugerinformation med henblik på at styrke og opprioritere den generelle forbrugeroplysning.

På baggrund af førstebehandlingen af dette lovforslag har regeringen underkastet forslaget en fornyet vurdering og genfremsætter det nu. I nærværende lovforslag er sammensætningen af institutionens repræsentantskab ændret, ligesom dens bevillingsmæssige status nu sikrer institutionen den størst mulige uafhængighed. Endvidere er institutionens navn ændret til det mere direkte »Forbrugerinformationen«. Endelig er der tale om en række præciseringer i bemærkningerne.

Baggrunden for lovforslaget er, at den løbende teknologiske udvikling har medført, at flere komplicerede produkter er kommet på markedet, og erhvervslivets markedsføring er blevet mere avanceret.

I takt hermed har en række myndigheder og organisationer sat mange kræfter ind på at levere oplysninger til forbrugerne på deres specielle felter.

De mange forskellige kilder til forbrugeroplysning kan imidlertid både gøre det samlede udbud af informationer svært at overskue for forbrugerne og gøre det sværere at nå helt ud til den enkelte forbruger.

Det sætter højere krav til professionalisme hos dem, som udsender forbrugerinformation.

Jeg foreslår derfor, at der oprettes en ny institution, kaldet Forbrugerinformationen, som har kapacitet og kompetence til at udarbejde og udsende forbrugerinformation af høj kvalitet. Hermed bliver forbrugerne bedre til at træffe beslutning om at købe varer og tjenesteydelser og, efter købet, at anvende og bortskaffe disse på en fornuftig måde.

Den generelle forbrugeroplysning har hidtil været udført af Statens Husholdningsråd og Forbrugerrådet.

Husholdningsrådet har eksisteret i mere end 60 år, og rådet er sammensat af en række husholdningsfaglige organisationer og organisationer med rod i danske landbrugsorganisationer. Husholdningsrådets sammensætning afspejler ikke den organisationsomverden, der er i det danske samfund i dag.

Samtidig rækker forbrugernes behov for oplysning i dag langt ud over de emner, der knytter sig til husholdningen.

Lovforslaget, jeg nu fremsætter, tager højde for dette.

Lovforslaget indebærer således, at den nye institutions repræsentantskab sammensættes, så der er bedre sammenhæng med de forbrugerpolitiske interesser, der findes i dag.

Institutionen får også et betydeligt bredere arbejdsfelt, der tager hensyn til den moderne forbrugers behov for information, det vil sige, at fokus flyttes fra husholdning over til det markedsbestemte forbrug.

Institutionens styrke skal være den brede information, der når ud til en stor kreds af forbrugere. Derfor skal informationen være let tilgængelig.

Information skal være baseret på efterprøvet viden og baseret på efterspørgslen, d.v.s. forbrugernes behov for information.

Informationen skal også være objektiv og troværdig, og derfor skal den være uafhængig af er-

hvervshensyn og af specifikke politiske interesser.

Institutionen kan ved siden af formidlingen af information videregive forbrugerpolitiske synspunkter, for eksempel fra Forbrugerrådet, når Forbrugerrådet står som tydelig afsender. Videregivelse af forbrugerpolitiske synspunkter kan eksempelvis benyttes til at sætte et undersøgelsesresultat ind i en bredere forbrugerpolitisk sammenhæng.

En af de måder, institutionen kan opfange forbrugernes behov for information på, er ved institutionens årlige debatdag. Debatdagen skal være åben for alle interesserede deltagere. Formålet med debatdagen er, at alle interesserede parter kan komme frem med deres ønsker og behov for information. På baggrund af debatdagen kan Forbrugerinformationen tilrettelægge sit arbejde og imødekomme de informationskrav, der stilles i institutionens omgivelser.

Forbrugerinformationen er en selvejende institution, der årligt modtager et tilskud fra staten. Den kan herudover opnå indtægter ved salg af informationsmateriale og anden informationsbistand.

Institutionen skal ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse.

Det er hensigten, at repræsentantskabet skal sammensættes bredt med medlemmer fra organisationer, som har interesse i forbrugeroplysning, samt relevante sektorministerier. Denne sammensætning sikrer de bedst mulige betingelser for at kunne yde forbrugerne en samlet, styrket og koordineret forbrugerinformationsindsats.

Formanden for institutionen skal udpeges af erhvervsministeren for at sikre, at formanden bliver »hele« repræsentantskabets formand. Formanden skal være uafhængig og neutral i forhold til økonomiske, erhvervmæssige og politiske interesser.

Af institutionens vedtægter vil fremgå, hvilke organisationer og ministerier, der skal indgå i repræsentantskabet.

Da Statens Husholdningsråds hidtidige oplysningsvirksomhed lægges ind i institutionen, og da hovedparten af organisationerne bag Husholdningsrådet efter forslaget vil få indstillingsret til Forbrugerinformationens repræsentantskab, vil lov om Statens Husholdningsråd blive ophævet i forbindelse med etableringen af den nye institution.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.